

Tips voor in uw verkiezingsprogramma (4)

Dames en heren, heeft iedereen een sapje en een hapje gehaald bij de bar? Mooi zo. Dan gaan we door met ons symposium dat als thema heeft meegekregen: 'Adviezen van gewone kiezers aan de schrijvers van onze verkiezingsprogramma's'. Voor de volgende tip heb ik enig lees- en instructiemateriaal meegenomen. Als het goed is krijgt u van mijn collega een kopie van *Zorg voor innovatie!*, het deze week verschenen rapport van Ad Scheepbouwer, voorzitter van de Raad van Bestuur van KPN.

TIP 4 luidt als volgt: Verzin bij elk nieuw voorstel dat u doet twee majeure nadelen en denk goed na of u uw voorstel desondanks wilt handhaven.

Ik zie nu mensen een beetje bedenkelijk kijken en ik hoor hier en daar mompelen dat aan de door u verzonden plannen alleen maar voordelen zitten. Geloof mij, dat is onzin. Nederland is geen ontwikkelingsland aan het eind van tien jaar burgeroorlog. Het is niet zo dat we tot op heden door totale nitwits zijn bestuurd. Het is niet zo dat er voor bestaande institutionele arrangementen geen enkele plausibele reden kan worden gegeven, zodat u op een achternamiddag tien plannen kunt verzinnen die louter vooruitgang zullen brengen. Elk nieuw plan heeft minpunten. Het gaat niet aan om van de status quo vooral de problematische kanten te belichten en van uw nieuwe plannen alleen de pluspunten te benoemen.

We gaan tip 4 even oefenen aan de hand van twee van de vele voorstellen van Scheepbouwer. Scheepbouwer wil dat bedrijfskundige basisscholing een vereiste wordt voor opname in het register van medisch specialisten. Elke medisch specialist, maar ook elke verpleegkundige zou tijdens zijn opleiding moeten worden geschoold in management en bedrijfseconomie. Noem nu eens twee nadelen van dit plan. Ik zie daar een mevrouw uit de VVD-hoek. U denkt dat dit ten koste gaat van medische kernvakken zoals anatomie, fysiologie, genetica en pathologie en u vindt dat een eng idee. Heel goed. Nog meer? U wilt niet dat uw arts of verpleegkundige bedrijfseconomisch naar u gaat kijken en zich afvraagt wat er allemaal aan u te verdienen is. U wilt liever dat ze u beter maken en als dat niet meer kan, dat ze goed voor u zorgen. U denkt eigenlijk dat sommige artsen nu al te vaak méér denken aan hun bedrijfsresultaat dan aan hun patiënten en u vindt niet dat die houding nog eens extra moet worden aangemoedigd. Twee majeure nadelen. Prima.

Ik pak er nog een ander plan uit. Scheepbouwer vindt dat ziekenhuizen hun prestaties permanent moeten bijhouden en daar maandelijks over moeten rapporteren, volgens een vastgesteld format. Al die rapportages moeten openbaar toegankelijk zijn via internet. Laten we weer twee majeure nadelen proberen te verzinnen. Ik zie een meneer van het CDA. U denkt dat ziekenhuizen een gigantische hoeveelheid tijd, geld en energie kwijt zullen zijn aan het registreren en administreren en dat wij als premiebetalers daar uiteindelijk voor op draaien. Dat is inderdaad een reëel probleem. Mevrouw van D66, u zag nog een ander bezwaar. U denkt dat het ziekenhuispersoneel er letterlijk alles voor over zal hebben om hoog te scoren in die rapportages en dat dit betekent dat men bepaalde categorieën patiënten buiten de deur zal proberen te houden. Als hoge sterftecijfers de rapportage negatief beïnvloeden kun je daar namelijk op meer manieren mee omgaan. Scheepbouwer hoopt natuurlijk dat medisch personeel zijn uiterste best zal doen om levens te redden, maar dat is niet de enige manier waarop een gunstig sterftecijfer kan worden behaald. Ziekenhuizen kunnen patiënten met een hoog overlijdensrisico ook verwijzen naar de concurrentie. Men kan er zelfs voor kiezen die patiënten helemaal niet op te nemen zodat ze thuis overlijden en in de statistieken van de huisarts terecht komen. Voor de toekomstige arts met

managementervaring en bedrijfseconomisch inzicht worden dergelijke zakelijke afwegingen misschien wel heel normaal. Dat lijkt me ook een belangrijk nadeel van het plan-Scheepbouwer. Heel goed. U heeft de slag te pakken.

Zo moet u dat ook gaan doen met uw eigen plannen. U bedenkt twee grote nadelen en vervolgens overlegt u met elkaar of het plan niet beter op de tekentafel kan sneuvelen. Wilt u er toch aan vasthouden, dan beschrijft u in uw verkiezingsprogramma uw voorstel, gevolgd door de te voorziene nadelen en een slotoverweging waarin u uitlegt uit waarom u vindt dat het toch moet worden ingevoerd. Als u dit goed doet wordt uw verkiezingsprogramma er niet langer van, want mijn hoop is dat veel onbekookte plannen er nooit in terecht zullen komen. De paar plannen die er nog wel in staan zijn al van de nodige kanttekeningen voorzien. Dat betekent dat u in coalitieonderhandelingen niet langer zult gaan praten over het prachtige plan van partij A versus het wonderschone voorstel van partij B, om vervolgens op een compromis tussen die twee uit te komen, maar dat u het handhaven van de status quo in uw afwegingen zult betrekken omdat u uw eigen plannen daar al nadrukkelijk mee heeft vergeleken.

Dit was tip 4: Bezint eer gij begint.